

BAJTÁRSI

LEVÉL

1960. VIII. évf. 3. sz. levél. 13. oldal. Utrecht, 1960. III. 15.

MÁRCIUS 15. JELENTŐSÉGE AZ EMIGRÁCIÓBAN.

Széchenyi, a legnagyobb magyar, évtizedes törekvései után 1848 márciusában a népet Kossuth szabadította fel. "A rajongás Kossuth apánk iránt nem is tünt el többé, a magyar nép szívéből".

Az 1848. ápr. 11-én szentesített törvények és az első felelős magyar miniszterium kinevezése óta után túl sok minden történt.

A szabadságért való egyenlőtlen harcban és a két világháborúban rengeteg vért vesztettünk, és éppen a fővárosért a legtöbbet.

A II. világháború végén szinte százezrek mentették nyugatra a pusztá életüket. Belőlük a zöm hazatért azért, hogy az anyagiakból is megmenthessen valamit. A sok szegény hamar rájött arra, hogy mindent elvesztett, sőt annak a llo milliós rabszolgatömegnek vált a számontartott "névtelenjévé", aki fölött a szovjet tirranizmus diktált és kacag.

Kossuth apánk, mivel véleménye szerint a Deák féle 1867-es kiegyezéskor a nemzet teljes függetlenségét nem érthette el, Turinban maradt. Onnan küldte haza a még aggkorában is lelkes ékesszólású "irat"-ait, melyek szinte programot adtak a teljes szabadsághoz és függetlenséghez.

1848 március jelentősége a Kossuth szellemében tovább él, és másutt, mint a nehéz emigrációban, teljes értelemben nem is élhet!

Mert 1956. okt. 23-óta a fegyvereink még erősebbek, ha azokat lelki adottságnak és felkészülési lehetőségnek is tekintjük.

Többen vagyunk, és a sajtónk egyre számottevőbb, különösen a szabad és nagyobb nemzeteknek szánt propaganda-mellékletek útján. Most már a nagyobb nemzetek is láthatják, hogy csakis elnyomás várhat rájuk, ha a szovjet hízelgésnek és áltatásnak hisznek.

Nyugaton legalább 4 ezer magyar ifju tanul. Ha belőlük csak 1% léphet a politikai propaganda missziós pályájára, akkor az 1956. okt. 23-ával feltűnt Kossuth cimerez lobogó egyre tovább hirdeti a magyarság élni akarását és a mindenkori jogos szabadság vágyát is!

Legyünk minél igazibb magyarok, az egyre elismert talentumunkon keresztül: művészetben, irodalomban, sőt a sportban is! Ahogyan az olimpiai láng 1896 óta egyre ég, úgy legyen ez a szabadság lángjával is a szellemiek terén!

A hit az, amely ezt a szellemi lángot élteti, fejleszti és egyre tovább adja - az utódoknak!

Lelkes munkakészségünkkel tűnjünk ki mindenütt! A közösségi munkában van az erő, és azon belül az új tehetségeknek, sőt kiválóságoknak a vállvetett istápolásával is.

Gyermekeink és unokáink: jó magyarságáért tegyünk meg mindent! Vannak szabadföldön megjelenő értékes és erős adó magyar történelmi és egyéb könyveink. Adjuk azokat át mindazoknak, akik az édes anyanyelvünket már megtanulták, sőt mi több, szeretik, és szívesen írnának új történelmet akár a vérük árán is!

Az élet valóság, folytonos fejlődés, sőt a vér és szenvedés útján történelemmé válik.

Kossuth szelleme örök és az ő szabadság eszmélyének hű továbbvitele az emigráció legnagyobb jelentősége!

ooooo

Anonymus.

MINDHALÁLIG.

Most mélységekből szakad fel a szó
S nem csinált virág, nem papirhajó,
De Ocean setétjén égő gálya,
Mit röpit a szív tajtékos dagálya
A mélybe le s a mélyből újra fel,
Ma szólni nem lehet, s ma szólni kell:
Szeretlek, népem, mindhalálig.

Egy érzés szunnyad bennem hangtalan,
Némán, keményen, mint kőben arany,
Most csákány töri, bontja, fejti föl
Az érzést, amely üdvözt - és öl
S mártiromságot szenvedtet velem;
Mi ez? Szokás, nyelv, vagy történelem,
E szó: "Szeretlek mindhalálig!"

Száz hajszaléren szívődik belém,
És száz ösvényen felé kuszom én
És száz formában kísért engemet,
Mint langy szellő, mint Számun - lehelet;
Alakoskodik, rejtőzik, tagad,
Mig egyszer egy órában kifakad:
Szeretlek, népem, mindhalálig.

Tudtam én ezt? Nem tudtam ezt soha;
Nem így: míg jött a sors, a mostoha,
És megmutatta, hogy Te: én vagyok
S ha Te sorvadsz el, én is elhalok,
Mint a levél, ha elszárad a fa,
Mint a gyermek, kit elhagy az anya...
Szeretlek, népem, mindhalálig.

Ha Te nem vagy, nincs álom, illat, szín
Az élet babyloni vizein.
Nincs féklya, mit a szív magasra tartson
És ülünk egyformán a szürke parton:
Alélt lelkek egy alélt földtekén...
És ha Te nem vagy, nincs e költemény:
Szeretlek, népem, mindhalálig.

Mi vagy Te nekem? Szomjamra ital,
Sebemre ír és bánatomra dal,
Tűzhely, amelyhez térni sohse késem,
Márvány, amelybe álmaimat vésem.
Át égen, földön, folyón, tengeren,
Rögön, hanton, koporsófedelen:
Szeretlek, mindhalálig, nemzet emi.

oooo

Reményik Sándor.

"A RAJNA KÖDBEVÉSZ..."

Vitéz Somogyváry Gyula egyik regénye viseli ezt a címet. Azt önti formába, hogy Budavár felszabadítása (1686) s ezzel Magyarországnak a 150 éves török uralom alóli felmentése alkalmával, melyben más európai nemzetek katonái is résztvettek, egy Rajna-vidéki német vértés sebesülten hazánkban rekedt. Felépülése közben sajátos vendég- és emberszeretete, nemes gondolkodása, lovagias magatartása miatt annyira megszerette a magyar népet, vele együtt azt a szép országot, hogy amikor ez az ország - és népszerűtet szerelemmel is párosult, lassan-lassan elhomályosodott lelkében családjának, szülőföldjének, a Rajnának, ezekkel együtt hazájának emléke is: végleg ott maradt új hazájában, elveszett régi hazája számára.

Ennek a vértésnek a története jut eszembe, amikor az emigrációs magyarság jövője felett tündööm. Ha nem is mindenben, de lényegében sok a hasonlóság. A ülönbség lelki mozzanatokban jelentkezik. A német vértés katonát a magyar föld, a magyar levegő, a magyar nép és nemes tulajdonságainak szeretete ragasztotta oda, az emigrációs magyarok teletintélyes részét - bár sok helyen találhatók érthető, komoly és el nem ítéhető lelki okok is - az egyéni anyagi érdekek ássák be az új talajba. Az anyagi

érdekl: imádása,hajszolása soh esetben odáig fajult,hogy teljesen elho-
mályosítja a magyar mult emlékeit,nem is szólva magyarságunkból credő
kötelességeinkről.-Kérdezem pl.nem a bűnösséggel határos,vagy azonos-e,
hogy a magyar szülő megtiltja gyermekeinek a magyar beszédet?- Nem régen
dicsértom meg egy magyart,hogy milyen hibátlanul beszél még magyarul.-
"Mi öregebbek még igen,de a gyermekek már nem beszélnek magyarul"- hang-
zott válasza.

Magyarságunk meg- és átmentése a jövőre áldozatot is kíván,de
el is várható az emigrációtól. Tagadhatatlan,vannak áldozatos lelkek,e-
zek szabályt erősítő kivételek -mint a latin mondja- de vajjon nem lenne-
inkább hozzánk illő és méltó,ha a másik oldal lenne a kivétel?

Sok szennyet ránk szórt a világ; szennyet,rágalmat az egész-
séges,virulens,most már az 1956-os dicsőséges szabadságharcával az egész
világ figyelmét felkeltő népünkre. Megértő,értékelő,szorgat és segítségre
kész kezek nyulnak felénk. Ezzel szemben az emigrációs magyar egymást
szennyezi,mocskolja,az összetartás és élenjárás helyett a széthúzást
szítja. Nem örül az összefogásnak,nem siet oda,hogy többen legyenek e-
gyütt,hanem a széthúzás konkolyhíntőjéhez szegődik. Hiába fáradoznak a
jót akarók,még azt az áldozatot se hozza meg,hogy jelenlétével a létszá-
mot szaporítsa,és a nemes,fenkölt cél érdekében annak sulyt adjon. Vi-
tatkoznak azon,hogy kinek van szebb háza,legújabb típusú gépkocsija,
jobb üzlete,nagyobb vállalata,több jövedelme, de nem sietnek pár garas-
sal fomtartani egy-egy szerény magyar lapot,hogy vívhassa tovább áldá-
sos harcát magyar jövőnk érdekében! Kicsinyes,régmúlt vagy vélt sérel-
meket hánytorgatnak,pedig magyar hívatást az emigrációban csak az tölt-
het be,aki ezeken felül tud emelkedni és a másik magyarnak meg tud bo-
csájtani!

Ugy látom,feledésbe megy már lassá az otthon élet-halálharcát
vívó magyar testvér,feledésbe az otthon maradt anya,apa,feleség vagy
gyermek. Az elköltözöttek,a hősök,a martirok sírját nem tatarják már be
a rájuk gondolás nemes virágai, a börtönök fenekén sinylődik már nem
fakasztanak együttérző vagy szánalom könnyeket, a magyar búzamezők gyö-
nyörü hullámszája elmosódott,a magyar erdők susogása,a magyar patakok
csobogása,a kedves játszóhely emléke mind-mind a múlté! Nem vagyunk már
magyar levegő után,oda a magyarságtudat,oda a családi ház egykori melege,
nem élnek már a lelkekben a Kárpátok,a magyar bércek,lankák, és a végén
odáig jutunk,mint ama vértés katona,hogy előttünk:a Duna-Tisza ködbevész!

ooooo v.Király Gyula ezds.

EGY MEGGYILKOLT TISZTHELMETTES SEGÍTSÉGEMRE SIETETT.

Szemleutasításu k kötelezővé teszi,hogy szemleutasítás közben
csendőreink szolgálatteljesítése felől tapintatosan érdeklődjünk a lak-
osság körében.

Ez igen szükséges szabály a szolgálat érdekében,csak sajnos
a szemleidő kiszabata ilyesfélére nekünk szárnyparancsnokolnak is alig
juttatott a múltban időt.Hát,ha még a szemléket takarékoságból korlá-
tozták is.

Egy ilyen korlátozási időben,pár évvel az első közle. odési a-
lakulatok felállításá előtt,vettem részletre egy motorkerélpárt. Hozzá
egy lemezlabást és egy motoros sapkát. Ezekkel akkor tudtam a lakosság-
gal érintkezésbe kerülni,amikor csak időm és az esetleges szükségesség
engedte avagy megkívánta. Öltözöttem a tapintatosságot nagyban segítette.

Hogy mennyi tapasztalatot szereztem a lakosság gondolkodás-
módja tekintetében,hogy mennyi támpontot kaptam csendőreim testet,agyat
egyaránt alaposan igénybevevő szolgálatával kapcsolatosan,arról kötete-
ket lehetne írni.

Ez érintkezésekből a legnagyobb nyereség azonban az volt szá-
momra,hogy csendőreimet nemcsak jobban megismertem,értékeltem,hanem job-
ban meg is szerettem. De ezt a szeretetet az általános fegyelem érdeké-
ben jól el kellett rejtenem.

Természetesen az űrszöveget is megleptem,sőt járőröket is,s úgy-
szólván motoromnak volt köszönhető,hogy azután éveken át egy fenytés
sem volt szárnyamnál.

Legelső utam a legtávolabbi határszéli őrsre vitt. Szép nyá-
ri idő volt, és egy határközeli patak füzeséből nézegettem,mi történik
a túlsó magyarlakta területen.

Egyszer csak megjelenik: közelemben egy járőr kerékpáron. Ez is észrevette az idegen motorost. Megáll, leszáll és közeledik hozzám.

En már távolból felismertem Jókát thts-t, az Őrsparancsnokot. Ő és próbacsendőr járőrtársa csak akkor ismert fel, amikor igazoltatásomra készültek.

A meglepetés nagy volt részükről.

A szokásos jelentkezés után utasítottam a járőrtársat, hogy mutassa a lézibilincset. Nem volt nála. Erre az Őrsparancsnokét nem követeltem, s anélkül, hogy mentegetésre alkalmat adjak, bevonulásra utasítottam a járőrt, jelezve, hogy az Őrsöt meg fogom tekinteni.

Jóka thts-igen derék Őrsparancsnok volt. Végteleen higgadságáért, kiváló csendőri tudásáért nagyra becsültem. Szemeleleteimben a szolgálat, oktatás és fegyelem terén kifejtett tevékenységét mindig legalább is igen jónak minősíthettem azelőtt is, azután is.

Őrsére motorozásom közben tisztában voltam azzal, hogy a tapasztalt mulasztásért fenytéstől nem telinthetek el. Ott azonban Jókát jelentette a körülményeket. Ezek pedig a következők voltak. Egyik külföldi jegyzője távbeszélőn arra kérte, legyen szives fáradjon át, mert egy adóvégrehajtó a másnapi végrehajtáshoz karhatalmat kér és a részleteket megszeretné beszélni. A végrehajtó alkalmi kocsival jött és megy, lehetősége szerint felkeresni. Erre Jókát szükségig utvonlportyázással összekötött szolgálatra vezényelte ki magát és vitte magával a próbacsendőrt. A sietségben nem szaktított magának időt járőrtársa felszerelésének ellenőrzésére. + nincs

Arra a kérdésemre, hogy az ő bilincse járőrtáskájában volt-e, habozás nélkül, őszintén jelentette, hogy nem.

Megvallom, erre a nyíltságra megtorpantam. És különös, de éppen az jutott eszembe, hogy a napokban magánügyben sürgősen hosszabb útra kellett kelnem, és csak jegyváltáskor vettem észre, én bizony a vasuti igazolványt az irásztalomban felejtettem.

Fenyítésről azonnal letettem, bár a szabálytalanság kétségtelen volt. Ellenben azokat a lehetőségeket élénk színekkel felvázoltam Jókának, amelyek bilincs használatánál: szükségessége esetén bekövetkezhettek volna; közöttük, hogy veszélyes gonosztevő elfogása esetén, eltolintva a fogoly megszökésétől, a járőr élete vagy testi épsége is kockán forog.

Jókát megdorgaltam, s a legénységgel való rövid foglalkozás során megállapítva, hogy a próbacsendőr egyébként igen értelmes és jó csendőrnek ígérkező ember, felülbességre-vonását az Őrsparancsnokra bíztam. Egy fenytés véglegesítésére kihatással lehetett volna.

Még otthon is küzdött bennem a megértő ember a szigorú előjáróval... De jött a másnap. És ez egy távmondatot hozott egyik balatoni szárn parancsnokságtól. Tartalma az a közismert szomorú eset volt, hogy Réti csendőr-tiszthelyettest, amik járőrtársa bilincserő ment az Őrsre, agyonverte a Jugoszláviából, gyilkosságért már körözött és Réti járőrétől elfogott, de bilincs hiányában meg nem bilincselte Nagy Antal. (Azt hiszem, így hívták.) Nevezett ismeretlen irányba menekült.

Megdöbbenésem elképzelhető. Jókának felvázolt lehetőségeim leg-súlyosabbika itt van tényként írásban.

Intézkedéseimet gyorsan megtettem, s utána a gyász ellenére valami jóleső nyugalom fogott el. De jó, hogy megelőző nap a megértő jóindulat gyakorlásától fenytés hatásánál többet váró ember győzött bennem!...

Pár nap múlva Székely alhadnagy, a nemrég odahelyezett külszakszparancsnok jött eltávozásra a városba és jelentkezett nálam. Kérdem, melyik Őrsét, mikor látta és mit talált? Jelenti, hogy mindenik rendben van, csak...nem tudja, Jókával mi van?

Bízattam, hogy csak beszéljen. Erre elmondja, hogy amikor ő utánam Jókát Őrsét meglepte, éppen akkor érkezett meg a Réti gyilkosának kézrekerítésére vonatkozó táviratom. Ennek olvasása közben Jókát elsápadt, megszédült, és mintha olyasfélélet mormolt volna: "Százados ur.", de ő nem értett meg belőle semmit. S amikor összeszedte magát, harapofogóval sem lehetett volna valamit kiszedni belőle. Bizonyára beteg, valamit kellene tenni. Ez a legfőbb oka, hogy eltávozásra jött.

Mulasztása miatt meggyilkolt bajtársam segítése mélyen meghatott. Belkiismeretes csendőrré megrázóbb volt e tragédia minden szabálytalanságért kirótt igazságos fenytésnél. És végtelenül jól esett,

hogy J6ka nem lebbentette fel a fátylat arról, ami kett6nk között történt. Székely alhadnagyot megnyugtattam, hogy ne féltsé J6kát. En rég-6ta ismerem. Bizonyára bajtársa tragédiája volt rá ilyen hatással, hiszen 6r6a és 6nreám is megrendíten hat; 6rz6 emberek vagyunk, amiért csend6 6r6k vagyunk.

Pár év múlva az 6rsparancsnokiskolában újból viszontláttam J6kát. Jelentkezett nálam. So6 mindenr6l beszélgettünk a régebbi id6k- b6l, de ezt a tárgyat került6l. Err6l csak az 6 tekintete beszélt. (De lehet, hogy ez csak az 6n lépcs6let6m volt.) Szakaszparancsnoki vizsgát tett ott. Legteljesebb eredm6nyvel.

A próbacsend6r az eset után közvetlenül jár6rtársi tanfolyamra, majd más szárnyhoz került. Mint 6rmeister véletlenül az 6n iskolában végezte évek múltán a jár6rvezet6i tanfolyamot. Tiszta büntetési jegyz6- könyvi kivonattal jött, példás tanítvány volt, kiváló vizsgaeredm6nyvel távozott.

Hányunkon segítettél még haláloddal Réti tiszthelyettes? Áldott legyen tragikus emléked!

ooooo

Szikulusz.

HÁROM EMBER ELLESETT ÉS KÉS6BB PAPIRRA VETETT ÚJ-ÉVI GONDOLATA.

BORULÁTO.

Akármihez fogok, de siker nem lehet:
Az 6rd6g hányat velem cigánykereket.
Mosolyra sose' fakad az arcom
És hogy mégis folytatom a harcom,
Hát meg kell mutassam a szomszédnak,
És egyéb mindenféle facérnak,
Hogy nekem is van új évem nagyon,
Ha távol jár is t6l6m a nagyon!

DERULÁTO.

Már minden megvan az új évhez:
Pecsenye, bor, ruha is egy kevés,
Nem kell egyéb a jó szerencséhez,
Mint sok der6 és kevés szenvedés.
A lottó-t6tóra sok pénzt teszek
És ha nagy találat következik:
A legbüszkébb, persze, hogy én leszek,
Hisz gondtalan élet ígérkezik.

"ARANY KÖZÉPUT"-ON.

Sokan mondják, hogy nagyon nehéz az élet,
Nem érzem, hisz' hitem egyre újjá éled.
Tudom, hogy a fájdalom folyton bennem él,
Ha soká sajnog: lellem méginkább remél.

A nehéz napokat felváltja annyi szép,
-Magsimogat engem is az Isten-i kéz -
És az új év napján nagy meghiúsítottan mondtam:
"Ez esztendőtt megáldjad!", örömben és gondom.

ooooo

v. Borcsiczky Imre

HAZAI LEVELEK.

"A szomszéd közegegben mindenütt végeztek a TSZOS szervez6k. Pár nap múltán itt kezdik. Tehát az úton gyorsabb, mint gondoltam. Csak nagy szó "a meggy6z6 er6"- amely ellenállás esetén borzasztó linzással történik. Szörnyen lép beépítenet a t6d, és igen éles, er6s a leveg6!... Kavarog, hatalmas nyomást gyakorol ránk! Nem hittem volna, nem tudtam el- képzelní soha, hogy az Isten teremtette ember ennyire lealjasodhat: útik, verik az embereket, mint azt a barmokkal se tenné a rendes ember. Igaz, hogy ezt a hajszát nem keresztény emberek tervezték és teszik velünk, hanem az Istent tagad6k. De azok is emberek. Vagy csak azoknak kellene lenni? Nem igaz, hogy ezt t6rheti az Uristen b6nh6dés nélkül! Vagy már 6 is levette gondját rólunk? ./. "

A gyermekek tanulgatnak, de korántsem úgy, mint régebben. Nem is tanulhatnak úgy, hiszen hoteként 1 fél napot üzemben kell dolgozni-
ok és nincs idejük elkészülni a leckével. Azonkívül már ők is látják,
hogy a tanulás nem szolgálja érdekeiket. A fiatal, minden rosszra fogé-
kony gyerekek a legdurvább, a legaljasabb szavakat hallják az üzemekben
a felnőttektől. Ezekből a gyerekekből soha nem lehet így rendes, becsü-
letes, erőtlen embereket nevelni.

Nem halljátok ott azokat a szörnyű embertelenségeket, amelye-
ket itt tesznek velünk? Miért nem cselekedtek valamit az érdekünkben?
Nem hisszük, hogy Te is megfolejtkeznél rólunk! Elveszünk örökre, ha nem
segíttek! Vagy azt is akarja Nyugat?"

Egy másik levélből: "A tanyákon szervezik a TSZOS-et, leirha-
tatlan, elmondhatatlan, hogy mennyit szenvedünk. Nem akarják az emberek
kis vagyonszámaikat odaadni maguktól, ezért ütik, verik őket. A városban is
nagy a terror, lefélemlítik az embereket, hogy eszébe ne jusson valahinek
a tanyaiak segítségére menni.

A temetőt házhelyeknek akarják eladni, és ezért oda a temetke-
zést betiltották. A város népe tiltakozott a rendelkezés ellen, ezért a
temetőt nem közelítheti meg senki. Csak távolról láthatom jó férjem sír-
ját!

Akinek pénze van, később elviheti halottját a várostól 3 km.-
re kijelölt köztemetőbe. Alinak nincs pénze, annak halottjait a városi
tanács szedeti fel sirjaikból és a köztemetőbe közös sírba teszik. Iste-
nem! Még halottaink sírkészítjeihez sem térdelhetünk többet. Amíg élt
szegény férjem állandóan zaklatták, reakciónak tartották, s most a sír-
jában nem hagyják nyugodni. Bár mindnyájan meghalnánk, hogy ne kellene
tovább szenvedni! Igaz, azt is megkaphatjuk; halljuk, hogy naponta aggat-
ják fel a sok ártatlan embert."

Nem kell kommentár annak megállapítására, hogy milyen állapotok
vannak Magyarországon, a két levélből közöltek beszélnek azokról. Segít-
ség!... a nyugati civilizációt ezer évon át védelmező és az abban el-
vezérett nemzetnek. Segítsé!... Nyugat! Segítsé!...

Egy magára hagyott, pródnak dobott nemzet rebegi Föld: Segít-
ség! Mert, ha nem jössz, Te is elvesztél! Ellopják apáink sírját! Meggya-
lázzák emléküket! Elrabolják az általuk rá hagyott földet, házat, sző-
lőt! Gyermekaink lelken erőszakot vesznek: kicsibálják lelkiükből az Iste-
tenbe vetett hitet! Tömegével hurcolják bitóra nemzetünk színét-javát,
ifjúságát! Nem elég már sajnálkozni, megértéssel viseltetni, elítél i a
gazokat, az istentelenekeket; segíteni, cselekedni kell, mert Ti szabad embe-
rek is el fogtok veszni, ha sürgősen nem cselekedtek!

Nyugat népe! Önvédelmeden kívül Krisztus parancsolta: "Szere-
felebarátodat, mint magadot"! Az alapvető emberi és alkotmányos törvé-
nyekről is biztosított jogokat tapossák és tiporják sárba a mi drága
Hazánkban az "új rend", a "haladó" kbr martalócai, rabló, világ csibészai.
Ma segítsétek, mert holnap már keservesen fizethettek a közömbösségetekért!

Bajtársak! Csendőrök! Kedves Magyar Testvéreim! Ahik Isten
szent és bölcs akarata szerint szótszórtan élünk a még szabad nemzetek
között az egész világon, Hozzátok fordulok és kérlek, hogy rázzátok fel
közömbösségükből a még mindig alvókat, a téves úton haladókat! Mutassatok
rá a szörnyű veszélyre, amely őket is fenyegeti; barátaitokon keresztül
hirdessétek, terjesszék nemzetünk szörnyű szenvedéseit. Memorandumokkal
ostromoljátok az ENSZ-t, a Nemzetközi Jogász Egyesületet, más egyesülete-
ket is, rámutatván az otthoniak türhötetlen szenvedéseire, az istentelenekek
által okozott jogtalanságokra, szörnyű tetteikre!

Csendőrök! Csendőrök! Kedves Magyar Testvéreim! Ahik Isten
szent és bölcs akarata szerint szótszórtan élünk a még szabad nemzetek
között az egész világon, Hozzátok fordulok és kérlek, hogy rázzátok fel
közömbösségükből a még mindig alvókat, a téves úton haladókat! Mutassatok
rá a szörnyű veszélyre, amely őket is fenyegeti; barátaitokon keresztül
hirdessétek, terjesszék nemzetünk szörnyű szenvedéseit. Memorandumokkal
ostromoljátok az ENSZ-t, a Nemzetközi Jogász Egyesületet, más egyesülete-
ket is, rámutatván az otthoniak türhötetlen szenvedéseire, az istentelenekek
által okozott jogtalanságokra, szörnyű tetteikre!

A leveleket nekem küldték ugyan, de azok mindnyájunkhoz szólnak.
Halljad meg Bajtárs: "Ne feledjétek el bennünket, legyetek nyomorult né-
pünk ügyének harcosa, a vakok szemének feltépője, a szunnyadó lelkiismeret
ébresztője!"

A levelekből közölteket a szabadságharc alatti bajtársaim vagy
hozzátartozók írták. Ezek nem egyszerű baráti levelek: a nemzet parancsát
tobábbították hozzánk! Vessük jól szívünkbe, s soha ne felejtjük!

"Cinkos, a! hallgat! A gagok cinkosa!" Bujdosó.

BESZÁMOLÓ KARÁCSONYI AKCIÓNKRÓL.

Sulyos várakozás közepette jél sikerültnek írhatjuk az utóbbi karácsonyi akciót is. De bizony nem volt könnyű kivárni a múlt év november havának második felét, amikor egymás után érkeztek, -jő-részt canadai csoportjainktól- ezen akciókra olyan összegek, amelyek a karácsonyi ajándékozást eredményessé tették. A múlt év nov.16-ig csak két európai Bajtárstól összesen 17.25 Guldent vettünk kézhez.

Az alábbiakban részletezzük az ide beérkezett pénzeket: 1./P.J. Austria 50 Ö.Sch. 2./T.D. Anglia 1 angol font. 3./Torontoi csoporttól 29 dolláros csekk. 4./D.J. U.S.A. 5 dollár. 5./Montreali csoporttól 20 dolláros csekk. 6./Hamiltoni csoporttól 40 dollár. 7./E.R. 45.14 Gulden. 8./U.J. 10 dolláros csekk. 9./New-Drungwichi csoporttól 61.11 Gulden. 10./F.S. Schweiz 8.63 Gulden. 11./Calgaryi csoporttól 20 dollár.

A fentiek össz értéke itteni pénzben 602.50 Gulden; ezt az összeget a központi segélyalapról 243.79 Guldenrel kiegészítettük, s a karácsonyi ajándékozásra összesen 846.29 Guldent használtunk fel.

Használt ruhacsomagot küldtünk Magyarországra 2 bajtársi családnak 141.64 G.értékben. A Burg Kastl-ban tanuló 4 csendőr fiúnak és 3 csendőr leánynak, igénylésükre szintén ruhacsomagokat küldtünk 285.58 G.értékben. Kézpénzzel segélyeztünk 10 esetben cső családot, illetve cső gyermekeket és beteg Bajtársakat, 412.89 Guldenrel. Utalványok portó-jára felhasználunk 6.18 Guldent, a ruhacsomagok postai költsége a fel-tüntetett összegekben beemfoglaltatik.

A bevétel, illetve a kiadások összevetése után megállapítható, hogy maradványunk nincs.

A fentiekben kívül a következő közvetlenül történt ajándékozásokról van tudomásunk: a./Franciaországi bajtársaink az ott tartózkodó utolsó Felügyelőnek gyógyszerre 20.000 francia frankot juttattak; b./australiai csoportunk ugyancsak Némi küldött 21.600 francia frankot; c./M.F.Németország 2.348 francia frankot és E.R. Németország 50 DM-t küldött; volt Felügyelőnek; d./Ausztraliai csoportunk egy öltönyt használt ruhát küldött egyik beteg Bajtársunknak és egy gyermek ruhát tartalmazó csomagot egy másik nagycsaládu Bajtársnak és végül 8 élelmiszer csomagot Európában tartózkodó bajtársaink, illetve bajtársi családoknak. e./S.K. és H.B. canadai bajtársaink egy szűkölköző hirmes magyar írónak 10 dollárt juttattak.

Tényként megállapíthatjuk a fentiekből, hogy a magyar csendőr segítőközsége a sulyos megpróbáltatásokkal telt emigráció 14. karácsonyi alkalmával is valóság, s hívatásához hűen támogatja a szükségét szenvedőt. Isten tartsa és jutalmazza meg az áldozatkészséget!

Végül idézünk egy pár megajándékozott leveleiből:

"Nagyon szépen köszönjük a karácsonyi ajándékot mindazoknak a cső. Bajtársaink, akik adományokkal részünkre, csendőr gyerekek részére, a karácsonyi ünnepeket kellemesebbé igyekeztek tenni.

Szerettünk volna Mindanyiójulknak a karácsonyfa alatt személyesen köszönetet mondani, de egyelőre azt még csak így levélben tehetjük. Örjünk azonban a bethlehem jászólban született Isteni Misedet, hogy hozza el Karácsony szent békéjét mielőbb nemzetünkre és minden csendőr-bajtársra is.

Hisszük azt, hogy imánk meghallgatásra talál, és a hatalmas Isten megadja, hogy rövidesen nemcsak így levélben, de személyesen is köszönetet mondhatunk jóságúrtunknak."

Egy másik levélből: "Igen nagy örömmel és meghatva vettem át a címre feladott 30 DM-t, mint a MKCSBK karácsonyi ajándékát. Azt azonban nehéz és sok lenne leírni, de még inkább megértetni, mit jelent itt az idegenben az elesett, munkaréptelen, beteg embernek, valamint a szív- és idegbeteg feleségemnek ez a segítség. Bizony sokkal többet, mint azt a jobb körülmények között élő és adományozó Bajtársak gondolják.

Mélyen a szívemből faldó hálás köszönet ezen jél eső segítségért az adományozó Bajtársainknak. A jó Isten áldását és segédelmét kérjük ezért rajjuk."

Ismét egy levélből: "Higgyék el, szomorú érzés a megajándékozandó sorába kerülni, különösen ilyen és ekkora tragédia árán. Mégis rendkívül felemelő érzés azoknak a kedves Bajtársainknak az együtterző gondoskodása, akik annyi keresztviselés és annyi sok idő után is megmaradtak annak, akik voltak: magyar csendőröknek!

Mert a hangzatos szövegletből idegen edő, de érzésében nemes és áldozatos, igazi bajtársiasság ugyan hol van még ma meg. az egész vilá-

gon? A mi Bajtársi Közösségünkben, amely önfeláldozó és kitűnő vezetői összetartásában még ma is türetilenül megmaradt a réginek, igazi csendőrnek.

Nagy segítséget és nagy örömet jelentenek nekünk ezek az értékes ajándékok! Nem kértük és nem vártuk. De talán éppen ez az, amiért fozrottan örülünk.

Eltelkintve a komoly segítséget jelentő anyagi értékektől, különös melegség járta át szívemet annak a kitűnő jőakaratra, szerető gondoskodásra láttán, hogy vannak még, akik gondolnak ránk.

Ugy érzem, onnyi jóság és szeretet viszonzására profánul hangzik a Köszönet. De az nem is viszonzás. Sokkal hatásosabb ennél, ha odaadással, buzzgón kérem a jó Istent, viszonzozza ezt a jóságot és igaz bajtársi szeretetet sokszorososan! Adjon érte ezer annyit minden igazat hozó Bajtársamnak és engedje, hogy én ezt mielőbb kamatostól viszonzhassam."

ooooo

HA ELSZOLJA MAGÁT A TETTES.

Az egyik örs havi fogalmazványai között B. községre vonatkozóan már hosszabb idő óta egy-egy tüzészet tárgyaló jelentés is volt.

A szakpk. tüzetes és szakszerű átvizsgálás után megtette azokra észrevételeit. Így jutottak a fogalmazványok a szárnyparancsnoksághoz. Ez utóbbi az alaki észrevételein kívül elrendelte az örsnek a község soron-kivüli, gyakori portyázását, különösen 22 és 2 óra közötti lesállások tartását, a bizalmiak alapszabályai kiépítését stb. stb. Meggyőződése volt ugyanis, hogy a gyakori tüzészetgyűjtogatásból származnak.

Abban az időben még nem volt nyomozó alosztály, így az esetek felderítése tisztán az örs erejére volt utalva. A fogalmazványokból nem lehetett az örs, illetve a nyomozókat lefolytató járőrök részéről semmiféle mulasztást, felületességet megállapítani; az esetek egytől-egyig "kiderítettek" voltak, legtöbbször "véletlen" következményei. Gondatlanság is alig volt megállapítható, szándékoság meg egyáltalán nem. A legtöbb tüzészetet a kőművből kiszálló és a zsufffedélre hulló szikra okozta. Az egész község jőformán zsuppal fedett házakból állott, de így voltak fedve a gazdasági épületek is, eltekintve attól a kevés háztól, amely az utóbbi 1-2 évben ledgett. A biztosító társaság kiküldöttjének is az volt a véleménye, ami a csendőrségnek, hogy B. községben egy sorozatos gyűjtogatás folyik, vagy egyesek részéről haszonlesésből, vagy valaki által bűnös, beteges szenvedélyből.

A szárnypk. javaslatára a közigazgatási hatóság az éjjeli örsök számát a szokásos 2 főről 4-re rendelte felemleni. Ez sem segített. A négy hosszú utcából álló község éjjeli nyugalma és biztonságára később már utcánként vigyázott 2 fő polgári örs. A lakosság eme megterhelése kellemetlen volt, de meg kellett tenni a folyamatosan ismétlődő tüzészetek megakadályozására, illetve végleges megszüntetésére. Arról nem is szólva, hogy az éjjeli örsök ellenőrzése stb. milyen megterhelést jelentett az illetékes örs számára.

A tüzészetek odig a község lakóházain lehettek, de ezek egészen azután itt-ott átterjedt a gazdasági épületekre, szalma és szőna kazlakra is. Istállók, sertésdőlak majd minden alkalommal a tűz martalokáivá lettek. Az utcánkénti éjjeli őrtűdés a tüzészetek számát némilog csökkentette, illetve áthelyezte azokat.

A község lakossága kiterjedt szőlőmívelést űzött, közvetlen a községgel összefüggő, messzire nyúló szőlő-hegyeken. Sok présház és pince volt azokon. A bor az agyagos földpincében volt, a pince felett állt az ugyancsak zsuppal, náddal fedett présház a szőlőmíveléshez szükséges különböző eszközökkel. Ezenkívül a présházban egy-két szalmafonásu heverő is volt, ahol szükség esetén a korábban elázott vendég, szomszéd vagy a tulajdonos is kipihenhetette magát. Most egymás után ezek gyulladtak ki, a tűz kiterjedésének oka rendszerint nem volt megállapítható. Legtöbbször a présházak előtt elvezető uton ismeretlen egyének által eldobott gyufa, cigarettavég okozhatta a tüzet. Mire a tűzoltók és a lakosság a présházhoz értek, rendszerint már nem is volt oltanivaló, a tűz tökéletes munkát végzett.

A présház tulajdonosa, családtagjai az alibi legtüzesebb megvizsgálása alkalmával pontosan igazolni tudták holtartozkodásukat a tűz kiütése alkalmával.

Különös volt, hogy szélesenedés időben sohasem volt tűz.

A tűzesetek áthelyezésének színhelye csak megerősítette az őrs azon feltevését, hogy szándékos gyújtogatással allnak szemben, csak éppen a tettest, illetve tetteseket nem sikerült leleplezni.

A nyomozást lefolytatott járőrök munkájában gáncoskodni nem lehetett, mindeire kiterjedő részletességgel végezték feladatukat. És az eredmény megint csak az ismeretlen tettes által gondatlanul eldobott cigarettá-vég vagy gyufaszál okozhatta a tűzet szeles időben. A faluban meg a nagy szőlben keményből kiszálló szikra gyújtotta fel a házat. De előfordult 1-2 esetben az is, hogy a ligyulladt ház oltása közben, a szél irányban távolabb a tűz színhelyétől egy pajta vagy istálló is égni kezdett. Ez megosztotta a lakosság védekezését, a tűzoltók munkáját. Lehetséges volt, hogy tényleg egy masszabbre elszálló tűzes perje gyújtotta fel a pajtát, de lehetséges volt egy másik feltevés is...

De őrs egész legénységét általános elkeseredés töltötte el, hogy a rejtéjt nem sikerült megoldania. Hiábavaló volt a szalkp. azonnali kiszállása és a helyszinre, hogy a nyomozásban való kiváló jártasságával az őrs segítségére legyen. Többet, jobbat nem tudott megállapítani, mint amit az őrs járőrjei.

Egy újabb tűzeset előfordulta után csak egy héttel később ért a szalkp. az őrsre sürgősebb szolgálati teendőik végzése miatt. Az őpk-val együtt indultak pótnyomozni.

A káros az udvarán továbkenykedett, eltakarítandó az üszkös tetőszerkezet fa-maradványait, a szupp maradókat, szóval egy kis rendet teremteni a ház körül, amelyek csak a keménye meredt az égnei, meg a falai maradtak meg. A ház mennyezete nem égett be, így szükségből lakható volt.

A járőr, a károsult foglalatoshodását messziről látta, mire azonban a házához értek, ő már egy darab szalonnából falatozott az udvaron. A járőr tagjait érzésük alkalmával a helyzethez illő és méltó szomorú arckifejezéssel köszöntötte a károsult.

-No János gazda, magukat is meglátogatta a vörös lakás?

-Meg alhadnagy ur. De minket azután alaposan. Mindenünk elégett. Csak a lakás maradt, de azt meg úgy agyon öntötték a tűzoltók, hogy benne minden tömlőment. De ezen már segíteni nem lehet.

-Volt biztosítva, és ha igen, hol, mennyire és mikortól?

-Az Első Magyaránál voltam biztosítva, 15.000 Pengőre. A biztosítást az őszel emeltem fel, mert olyan sok volt a tűzeset nálunk.

-Jól tette János gazda. Majorság, szárnyasok, disznó nem égett benn?

-Nem, mert a majorságot kieresztették, disznót meg most akartunk venni. No, de most másra kell a pénz. A zsirral is takaróskodni kell az asszonyknak, mert az idén nem ölünk.

-A biztosítási díjből mégis csak újból tudja fedni a házat, talán marad is még valami, egy malacra való, meg a szomszédok is jó emberek, majd csak segítenek azok is valamit. A szép kenyérrel is biztosan a szomszédok segítették ki. Így megy ez majd továbbra is.

-Igen, az Őrsze szomszédasszonytól kaptunk egy egészét, mert a liszt is a padláson volt, meg a bab is, meg a füstölthús is, ami még volt, s minden elégett.

-No csak falatozzon János gazda, mi egy kicsit körülnézünk még a ház táján.

ooooo.

Folytatjuk.

KÖZLEMÉNYEK, HÍREK, SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Előzetes tájékoztatás. A Magyar Csendőőrök Családi Közössége f.é.v május havában tagjai és barátai részére zártkörű p ö t t y ő s b a l t r e n d e z. ültözet: a hűlyeknek bármilyen pöttyös-ruha, az uraknak utcai ruha és pöttyös nyakkendő. Meghívót idejében küldünk. Aláírás: A vigalmi bizottság.

Itt említtük meg, hogy a MCSCSK az emigrációban töltött 15. Csendőrnapi f.é.vi március 5-én társas vacsorával egybekötött zártkörű ünnepélyt rendezett a clavelandi Kálvin-teremben.

Kérünk ezen csendőrnapi részletes tudósítást, de másutt megtartott cső. napóról is, mert ezideig alig 1-2-nek lefolyásáról van értesülésünk.

=====
 Ezuton köszönettel nyugtázzuk az Ön 22.50 Guld. hozzájárulását a B.L.-re.
 Kézeltető: Gyula

A Hamiltoni Trianoni Emlék-bizottság február 14-én tartotta meg, az ottani Kálvin János magyar ref. egyház dísztermében, szép számu közönség részvételével első gyász-emlékünneplését az 1947. február 10-én Párisban másodizben is ránk kényszerített békeszerződés évfordulójá alkalmával. A másoron szavaltokkál és zeneszómmakkal nagy sikerrrel szerepelték honfitársaink, a nagyhatású ünnepi beszédet Deme Lajos szds. bajtársunk mondotta. A trianoni békeparancs 40. évfordulójá idején nagyobb szabású, demonstráló gyász-ünnepély megtartását vette tervebe az előlmegevozezt bizottság, amelynek vezetőségi tagjai bajtársaink. További sikereket kívánunk működésükhöz. Kérjük, most ni emlékünnepléjen elmondott beszéde egy leirt példányát - az ígéret szerint - mielőbb juttassanak el ide lapunkban való leközlés céljából.

Nyirő-**adatok** gyűjtése. Pálincás László dr., a firenzei egyetemen a magyar nyelv és irodalom tanára, szeretőn összegyűjténi és közreadni Nyirő Józsefnek az e igrációban elszórtan megjelent irásait. Ezért ezuton kéri fel az elhunyt író barátait és a külföldi magyar egyesületek, csoportok vezetőségét, amelyeknek Nyirő tagja volt, valamint a már megszunt vagy a jelenben is folyó magyar újságok, folyóiratok, évkönyvek stb. szerkesztőit és kiadóit, hogy kiadványaikban megjelent Nyirő-írások vagy a birtokukb n lévő kiadatoknál köziratot, beszéd, szövegek és minden egyéb Nyirő-dokumentum adatait vele az alanti címen közölni sziveskedjenek, mivel az emigrációs szét-szórttság következtében nem áll módjában valamennyi külföldi magyar újságot és más kiadványt végignézni. Kéri továbbá Nyirőnek az emigrációban megjelent egyes önálló kötetekre vagy egész életművére vonatkozó méltatások, bírálatok, írói arcképek és a halálával kapcsolatban megjelent emlékezések, valamint idegen nyelveken kiadott Nyirő-fordítások adatait is. Cím: Prof. Pálincás László, Piazza S. Marco 4, FIRENZE. (Italia). Kérjük Bajtársainkat, a kért adatak összegyűjtésében működjenek közre.

New-Brunswickban tartózkodó bajtársaink ezévi eső nap alkalmával a B.L., illetve a Központi Segélyalapunk támogatására küldött hozzájárulásait -külön kívánáságra- ezuton is köszönettel nyugtázzuk az alábbiak szerint: Sz.M. 6 dollár, Sz.I. és T.I. 5-5.-, K.F. és N.J. 4-4.-, Z.J., K.M. és F.D. 3-3.-, P.J., K.J., F.L., G.J., R.J., H.S. Cs.E. és Sz.B. 2-2.-, Sz.I., Z.V., B.K., F.S. és B.J. 1-1.- dollár. A fentiekben levezetett összegek mellett még 6 dollárt is megköszönjük. Az így adódott 60 dollárból 50.-t a B.L. fenntartására, míg 10 dollárt a Segélyalapra bevételéztünk.

H.B. Welland-Port Colborne, Canada. Az utóbb küldött összeget -örtesítéséncél- hiányában- felerészben a B.L. és felerészben Segélyalapunk javára vételeztük be. Köszönjük! Kérjük, hogy ne hagyja válasz nélkül utóbbi levelelünkét.

T.E. szds. U.S.A., D.I. törm. Franciaország és B.J. szkv. Austria Bajtársainkat Kérjük, hogy válaszoljanak utóbbi levelünkre.

Csendőrnapi beszámolóinkat összefoglaltan csak lapunk következő számában adhatjuk közre, mert annak ünnepléséről több csoportunk tudósítása nem érkezett ide még be.

Cikkeket, élmények, nyomozások loirasát, novellákat stb. kérünk Bajtársainktól, hogy a B.L. tartalmát szinesőbbé teshessük.

=====
H A N D S C H R I F T K É Z I R A T, ADRESS-CIM: B. L. Szerkesztősége.

UTRECHT, Nansenlaan 29. Nederland-Europe.
=====

Druckwerk!
Printed Matter!
Periodique!
Druckwerk!

Heer
Mr. Dr. Béla R E K T O R
Msr.
Herrn. 376. Eddy Rd.
Cleveland 8. Ohio.
U.S.A.

299